

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów

(815701)

Operatorzy maszyn do prania

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów

(815701)

Operatorzy maszyn do prania

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów (815701)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [886]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce wykonane przez zespół ekspercki.

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD.....	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący	3
2. OPIS ZAWODU.....	4
2.1. Synteza zawodu.....	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania.....	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne	6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji.....	8
2.7. Zawody pokrewne.....	9
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	9
3.1. Zadania zawodowe	9
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Wykonywanie procesu prania.....	9
3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Wykonywanie procesu wykańczania upranych tekstyliów, pakowanie i ekspedycji tekstyliów	11
3.4. Kompetencje społeczne.....	13
3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu	13
3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji	14
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	14
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.....	14
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	15
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów.....	16
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	17
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	17
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	18
7. SŁOWNIK POJĘĆ	19
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	19
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	21

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Operator urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów 815701

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Detaszer.
- Maglarz.
- Operator suszarki bębnowej.
- Prac.
- Prasowacz.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 8157 Laundry machine operators.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja S – Pozostała działalność usługowa.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- wyników badań i analiz prowadzonych w projekcie PO KL (2011–2013) „Rozwijanie zbioru krajowych standardów kompetencji zawodowych wymaganych przez pracodawców”,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspercki:

- Mirosława Tuman – Pralnia MIR-Q, Gdańsk.
- Cecylia Wyszomierska Matczak – Samodzielny Publiczny Centralny Szpital Kliniczny, Warszawa.
- Małgorzata Szpilska – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Ireneusz Woźniak – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Tomasz Kupidura – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Marcin Barszcz – TrioConcept Sp. z o.o., Warszawa.
- Grzegorz Kunda – Pralnia Hevelius, Sp. z o.o., Gdynia.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Wanda Bukowska – Stowarzyszenie Pralników Polskich, Warszawa.
- Andrzej Sapieja – Stowarzyszenie Włókienników Polskich, Łódź.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2018 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Operator urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów²⁷ wykonuje pranie tekstyliów na mokro lub czyszczenie chemiczne¹, zgodnie z określoną technologią.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Operator urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów jest zawodem o charakterze usługowym. Pracujący w tym zawodzie odpowiada za przebieg procesu prania, należyte postępowanie z powierzonym asortymentem od momentu jego przyjęcia do wydania klientowi. W zależności od profilu działalności pralni może również wykonywać usługę uszlachetniania tekstyliów zgodnie z zaleceniem klienta, przez np.: dekatyzację², sanforyzację¹⁸, zmiękczanie³⁶, teflonowanie²⁶.

Sposoby wykonywania pracy

Pracownik w zawodzie **operator urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów** stosuje metody, techniki i procedury dotyczące:

- przyjmowania tekstyliów i ich wstępnej klasyfikacji według rodzaju, technologii prania (wodne, chemiczne),
- przygotowywania i ważenia wsadów do procesu technologicznego prania,
- odplamiania (na stanowisku pracy detaszera³),
- sortowania tekstyliów według źródła pochodzenia, rodzaju zabrudzeń, rodzaju włókien, koloru,
- dokonywania wyboru technologii prania, suszenia i prasowania,
- dobierania i stosowania technologii oraz środków chemicznych,
- przestrzegania norm i rygorów czasu i temperatury na poszczególnych etapach cyklu technologicznego,
- obsługi i nadzorowania maszyn i urządzeń użytkowanych na poszczególnych etapach procesu prania /czyszczenia,
- oceniania jakości wykonanej usługi,
- prowadzenie dokumentacji procesu prania,
- wykonywania pracy zgodnie z zasadami oraz przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, przeciwpożarowymi, ochrony środowiska i ergonomii.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2. i 3.3. Kompetencje zawodowe.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Miejszem pracy operatora urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów jest pomieszczenie zakładu pralniczego. Ciąg produkcyjny tworzy zintegrowany zespół maszyn i urządzeń służących do wykonania usługi. W zależności od wielkości zakładu pralniczego, operator urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów odpowiada za większy lub mniejszy odcinek pracy, z wyraźnym podziałem pomieszczenia zakładu pralniczego na sekcje, tj. miejsce przyjęcia wyrobu strona brudna pralni²², strona czysta pralni²³, ekspedycja⁴ – wydawanie wyrobu.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Operator urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów wykorzystuje specjalistyczne maszyny i urządzenia, w tym:

do prania:

- pralnico-wirówki¹⁴,
- pralnie tunelowe¹³,
- zespół piorąco-suszący³⁴;

do suszenia i kondycjonowania⁷:

- suszarko-roztrzaskarki²⁵,
- suszarki bębnowe²⁴;

do prasowania:

- prasownice nieckowe¹⁶ do bielizny płaskiej (tzw. magły, wyposażone we wprowadzarko-podawarki³³ do bielizny oraz składarki¹⁹ dużych sztuk),
- prasownice szczękowe¹⁷,
- prasownice karuzelowe¹⁵,
- komorowe urządzenia do parowania i formowania odzieży, bielizny fasonowej (tunel-finisher⁵),
- stoły prasownicze²¹ (tzw. żelazka parowe),
- zestawy pras specjalistycznych do prasowania fartuchów i koszul³⁵;

do pakowania:

- pakowarka (foliarka) kątowna¹⁰,
- pakowarka (foliarka) pionowa¹¹;

transportowe:

- wózki kontenerowe³⁰,
- wózki regałowe³¹,
- wózki siatkowe³²,
- wieszaki jezdne²⁹,
- transportery taśmowe²⁸;

myjąco-dezynfekujące:

- komory dezynfekcyjne⁶,
- myjnie wózków transportowych⁹.

WAŻNE:

Maszynty i urządzenia w pralni tworzą logiczny ciąg produkcyjny uwzględniający wszystkie etapy prania, zorganizowany według kolejności czynności, zapewniający należyłą logistykę pomiędzy stanowiskami.

Organizacja pracy

Operator urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów pracuje zwykle w systemie jedno- lub dwuzmianowym, jednak z uwagi na istotne, sezonowe różnicowanie zapotrzebowania na usługi pralnicze, praca okresowo może odbywać się w systemie trzymianowym. W zależności od miejsca pracy, wykonywanych zadań zawodowych i liczby osób zatrudnionych w zakładzie pralniczym, operator urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów może pracować indywidualnie lub w niewielkim zespole pod nadzorem brygadzysty lub kierownika zakładu pralniczego.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Operator urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów narażony jest na:

- zagrożenia bakteriologiczne i choroby zakaźne (kontakt z tekstyliami zabrudzonymi płynami ustrojowymi człowieka¹²),
- zaskaleczenia i skaleczenia (w szczególności dotyczy asortymentu pochodzącego z jednostek służby zdrowia, np. pozostawione w tekstyliach igły, skalpele i inne ostre przedmioty),
- możliwość wystąpienia urazów ciała podczas przewożenia, przesypywania, przekładania tekstyliów oraz obsługi maszyn i urządzeń,
- hałas przy pracy z urządzeniami pakującymi (foliarki), taśmociągami, wózkami transportowymi,
- zagrożenia mikroklimatyczne⁸ (np. wysoka wilgotność i temperatura powietrza, zapylenie),
- reakcje alergiczne w wyniku kontaktu ze skoncentrowanymi substancjami chemicznymi, wymuszonym intensywnym ruchem powietrza oraz parą technologiczną,
- przeciążenia układu mięśniowo-kostnego wynikające z monotonii, monotypii, tj. powtarzalności wykonywanych czynności, wymuszonej pozycji ciała.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **operator urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- ogólna dobra wydolność fizyczna,
- sprawność układu mięśniowego,
- sprawność układu kostno-stawowego,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność układu oddechowego;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- ostrość wzroku,
- rozróżnianie barw,
- czucie dotykowe,
- zmysł równowagi;

w kategorii sprawności i zdolności

- zdolności organizacyjne,
- zdolność koncentracji uwagi,

- podzielność uwagi,
- zdolność do współdziałania,
- uzdolnienia techniczne;

w kategorii cech osobowościowych

- dokładność,
- samokontrola,
- samodzielność,
- gotowość do pracy w warunkach monotonnych,
- łatwość nawiązywania kontaktów z ludźmi,
- łatwość przerzucania się z jednej czynności na drugą,
- gotowość do pracy w nieprzyjemnych warunkach środowiskowych.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.4. Kompetencje społeczne; 3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

W zawodzie **operator urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów** wymagana jest ogólna sprawność układu kostno-stawowego oraz dobry wzrok umożliwiające obsługę maszyn i urządzeń, w jakie wyposażone są współczesne zakłady pralnicze.

Przeciwwskazaniami do pracy w zawodzie są zaburzenia równowagi, wady wzroku niepodlegające korekcji, niepełnosprawność kończyn dolnych uniemożliwiająca samodzielne poruszanie się, niektóre choroby psychiczne, choroby układu oddechowego, alergię.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Do zatrudnienia w zawodzie **operator urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów** preferowane jest wykształcenie na poziomie branżowej szkoły I stopnia (dawniej zasadnicza szkoła zawodowa) w zawodach związanych z branżą włókienniczą i chemiczną.

Możliwe jest również wykonywanie zawodu przez osoby posiadające wykształcenie podstawowe, które zdobyły wiedzę i doświadczenie na drodze szkolenia praktycznego (przyuczenie) na stanowisku pracy w zakładzie pralniczym.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Atutem przy zatrudnieniu w zawodzie **operator urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów** jest posiadanie:

- udokumentowanego doświadczenia na identycznym lub pokrewnym stanowisku pracy,
- świadectw potwierdzających kwalifikacje wyodrębnione w zawodach pokrewnych (szkolnych): operator urządzeń przemysłu chemicznego oraz operator maszyn w przemyśle włókienniczym (po zdaniu egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne),
- suplementów Europass do wyżej wymienionych świadectw (w języku polskim i angielskim),

- certyfikatów i zaświadczeń o ukończeniu szkoleń organizowanych przez producentów środków piorących oraz producentów maszyn i urządzeń pralniczych,
- certyfikatów potwierdzających ukończenie szkoleń organizowanych przez stowarzyszenia i organizacje branżowe,
- uprawnień do obsługi maszyn i urządzeń pralniczych.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Operator urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów może:

- po przyuczeniu do zawodu pracować fizycznie zajmując samodzielne stanowiska, realizując zadania związane z obsługą maszyn i urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów,
- po zdobyciu kilkuletniego doświadczenia zawodowego pracować na stanowisku brygadzysty nadzorującego pracę zespołu pracowników,
- dalej kształcić się w szkole branżowej I stopnia lub średniej i następnie po zdaniu matury i ewentualnym ukończeniu uczelni wyższej na kierunku związanym z branżą pralniczą awansować na stanowisko kierownicze,
- doskonalić umiejętności i aktualizować wiedzę wraz z rozwojem kariery zawodowej w miejscu pracy oraz przez uczestnictwo w kursach (w tym również w kwalifikacyjnych kursach zawodowych dla kwalifikacji w pokrewnych zawodach szkolnych), a także szkoleniach, warsztatach dotyczących pralnictwa, organizowanych przez stowarzyszenia i organizacje branżowe, np. Stowarzyszenie Pralników Polskich, Stowarzyszenie Włókienników Polskich,
- rozwijać kompetencje zawodowe poprzez kształcenie/szkolenie w zawodach pokrewnych,
- założyć i prowadzić działalność gospodarczą w zakresie usług pralniczych.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2018 r.) w zawodzie **operator urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów** nie ma możliwości potwierdzania kompetencji zawodowych zarówno w edukacji formalnej jak i pozaformalnej.

Operator urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów ma możliwość potwierdzenia kompetencji przed Okręgową Komisją Egzaminacyjną w kwalifikacjach wyodrębnionych w zawodach pokrewnych (szkolnych):

- AU.07 Wytwarzanie i wykańczanie wyrobów włókienniczych, w zawodzie pokrewnym (szkolnym) operator maszyn w przemyśle włókienniczym,
- AU.08 Obsługa maszyn i urządzeń przemysłu chemicznego, w zawodzie pokrewnym (szkolnym) operator urządzeń przemysłu chemicznego.

Innymi formami potwierdzania kompetencji operatora urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów mogą być:

- udokumentowane doświadczenie zawodowe nabyte w miejscu pracy (np. w formie referencji pracodawcy),
- certyfikaty lub zaświadczenia odbycia szkoleń branżowych prowadzonych przez producentów urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów, jak również przez producentów i dostawców środków piorących,

- certyfikaty lub zaświadczenia odbycia szkoleń branżowych organizowanych przez stowarzyszenia i organizacje branżowe, np. Stowarzyszenie Pralników Polskich, Stowarzyszenie Włókienników Polskich,
- uprawnienia do obsługi maszyn i urządzeń pralniczych.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **operator urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Operator urządzeń przemysłu chemicznego ^S	813134
Operator maszyn w przemyśle włókienniczym ^S	815204
Pracownik pralni chemicznej	815702

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **operator urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Przyjmowanie i klasyfikowanie brudnego wyrobu do prania.
- Z2 Przygotowywanie i ważenie wsadów do procesu technologicznego prania.
- Z3 Dobieranie technologii, uruchamianie i nadzorowanie procesu prania.
- Z4 Obsługiwanie i nadzorowanie pracy systemów pralniczych i maszyn piorących – strona brudna.
- Z5 Prowadzenie dokumentacji procesu prania.
- Z6 Dobieranie technologii wykańczania, uruchamianie procesu suszenia, prasowania, maglowania.
- Z7 Obsługiwanie i nadzorowanie pracy systemów pralniczych i maszyn – strona czysta.
- Z8 Odbieranie ilościowo-jakościowe tekstyliów.
- Z9 Sortowanie, pakowanie tekstyliów do wydania klientowi.
- Z10 Prowadzenie dokumentacji procesu wykańczania, pakowania i ekspedycji.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Wykonywanie procesu prania

Kompetencja zawodowa Kz1: Wykonywanie procesu prania obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, Z4, Z5, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Przyjmowanie i klasyfikowanie brudnego wyrobu do prania	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska, wymagania dotyczące przepisów sanitarno-epidemiologicznych oraz reżimu sanitarnego w postępowaniu z materiałem skażonym w pralni;	• Stosować zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska i zasad sanitarnych, w zakresie doboru środków ochrony osobistej do obsługi określonych partii tekstyliów; • Planować proces technologiczny w kontekście przyjętego asortymentu do prania;

**INFORMACJA O ZAWODZIE – Operator urządzeń do prania,
prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów 815701**

• Podstawy i zasady przyjmowania tekstyliów z różnych źródeł (np. szpital, hotel, zakład przemysłowy) i występujących zbrudzeń; • Rodzaje tkanin i materiałów przekazywanych do prania; • Zasady postępowania z tekstyliami z uwzględnieniem właściwości fizycznych włókien, ich reakcji na zmienne warunki obróbki technologicznej.	• Organizować pracę pralni z uwzględnieniem wszystkich faz procesu pralniczego, jak również oczekiwań klienta.
--	--

Z2 Przygotowywanie i ważenie wsadów do procesu technologicznego prania

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Typy maszyn, urządzeń i systemów stosowanych w procesie prania; • Zasady postępowania ze środkami chemicznymi.	• Przestrzegać norm międzynarodowego systemu znakowania wyrobów tekstylnych; • Obsługiwać urządzenia ważące (wagi, systemy) z jednoczesnym doбором pralnicy (systemu); • Dobierać sprzęt (maszyny i urządzenia) oraz wybrać proces prania (program); • Obsługiwać maszyny i urządzenia podczas wykonywania zadań; • Nadzorować przebieg procesu, monitorować systemy automatyczne.

Z3 Dobieranie technologii, uruchamianie i nadzorowanie procesu prania

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Normy obowiązujące w międzynarodowym systemie znakowania wyrobów tekstylnych; • Stosowane technologie prania; • Podstawy wyboru technologii prania; • Zasady obsługi systemów automatycznych.	• Dobierać technologię prania gwarantującą oczekiwany efekt sanitarny, tj. pełną czystość bakteriologiczną; • Rozróżniać włókna w wyrobie tekstylnym; • Dobierać metody prania/czyszczenia do rodzaju włókien; • Dobierać technologię prania/czyszczenia do zaleceń producenta tekstyliów oraz stopnia ich zabrudzenia.

Z4 Obsługiwanie i nadzorowanie pracy systemów pralniczych i maszyn piorących – strona brudna

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Zasady załadunku wsadów do maszyn; • Czas cykli prania; • Przebieg procesu prania z uwzględnieniem zastosowanych technologii; • Procedury dozowania środków piorących.	• Nadzorować <u>stację dozowania środków piorących</u>²⁰, prawidłowe jej funkcjonowanie, uzupełniać produkty; • Obsługiwać elektroniczne nośniki informacji, zbierać dane z procesu prania; • Interpretować odczytane parametry przebiegu procesu technologicznego.

Z5 Prowadzenie dokumentacji procesu prania	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Obieg dokumentów i/lub informacji w zakresie prowadzenia dokumentacji procesu prania; • Systemy informatyczne, programy specjalistyczne wykorzystywane w pralni; • Zasady rejestrowania przyjętego asortymentu; • Zasady rejestrowania wsadów i wybranych procesów prania; • Zasady rejestrowania przebiegu procesów na poszczególnych maszynach, systemach; • Zasady sporządzania raportów pracy maszyn – dziennych i miesięcznych.	• Archiwizować dane zgodnie z zasadami obiegu dokumentów i/lub informacji w zakresie prowadzenia dokumentacji procesu prania; • Wypełniać dokumenty i uruchamiać procedury związane z ich obiegiem; • Prowadzić dokumentację jakości wykonanej usługi pralniczej; • Interpretować dane zawarte w dokumentacji z przebiegu procesu prania.

3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Wykonywanie procesu wykańczania upranych tekstyliów, pakowanie i ekspedycji tekstyliów

Kompetencja zawodowa Kz2: Wykonywanie procesu wykańczania upranych tekstyliów, pakowanie i ekspedycja tekstyliów obejmuje zestaw zadań zawodowych Z6, Z7, Z8, Z9, Z10, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z6 Dobieranie technologii wykańczania, uruchamianie procesu suszenia, prasowania, maglowania	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Zasady międzynarodowego systemu znakowania wyrobów tekstylnych; • Zasady wykańczania tekstyliów w zależności od rodzaju włókien, przeznaczenia wyrobów, sposobu użytkowania; • Zakładowe procedury dotyczące procesu wykańczania; • Typy maszyn i urządzeń stosowanych w procesie wykańczania.	• Organizować pracę zespołu maszyn i urządzeń (systemów) do wykańczania upranego asortymentu – logistyka pracy strony czystej; • Dobierać odpowiednią technologię wykańczania, zgodną z zaleceniami producenta; • Dobierać odpowiedni sprzęt i stanowisko do wykonania zadań.

Z7 Obsługiwanie i nadzorowanie pracy systemów pralniczych i maszyn – strona czysta	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Typy maszyn i urządzeń stosowanych w procesie wykańczania; • Zasady postępowania z tekstyliami z uwzględnieniem właściwości fizycznych włókien, ich reakcji na zmienne warunki obróbki technologicznej; • Zasady fizycznej obsługi maszyn, urządzeń i systemów do wykańczania tekstyliów.	• Obsługiwać i nadzorować sprzęt przy wykonywaniu zadań; • Dokonać oceny jakości wykonanej usługi; • Obsługiwać elektroniczne nośniki informacji, zbierać dane z procesu wykańczania; • Interpretować odczytane parametry przebiegu procesu technologicznego.

Z8 Odbieranie ilościowo-jakościowe tekstyliów	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Zasady przyjmowania wyrobu czystego na magazyn czysty; • Obowiązujące normy jakości dotyczące procesu przygotowania tekstyliów do ekspedycji; • Zakładowe procedury dotyczące procesu przygotowywania tekstyliów do ekspedycji; • Zasady sporządzania dziennych i miesięcznych raportów pracy maszyn z podziałem na linie technologiczne.	• Wypełniać dokumenty dotyczące procesu przygotowania tekstyliów do ekspedycji, uruchamiać procedury związane z ich obiegiem; • Obsługiwać sprzęt niezbędny do wykonania zadań; • Korzystać ze specjalistycznych programów kalkulacyjnych wykorzystywanych w pralni; • Prowadzić dokumentację jakości wykonanej usługi pralniczej; • Archiwizować dane dotyczące odbioru jakościowo-ilościowego wyrobu.

Z9 Sortowanie, pakowanie tekstyliów do wydania klientowi	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Zasady konfekcjonowania i pakowania tekstyliów w zależności od asortymentu wyrobu i wymagań klienta; • Zakładowe procedury dotyczące procesu ekspedycji wyrobów do klienta.	• Wydawać wyrób klientowi na podstawie dokumentacji przyjęcia; • Archiwizować dane dotyczące wydania wyrobu klientowi.

Z10 Prowadzenie dokumentacji procesu wykańczania, pakowania i ekspedycji	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska w zakresie prowadzenia dokumentacji procesu wykańczania, pakowania i ekspedycji; • Obowiązujący obieg dokumentów i/lub informacji w zakresie prowadzenia dokumentacji procesu wykańczania, pakowania i ekspedycji; • Systemy informatyczne, programy specjalistyczne wykorzystywane w pralni do prowadzenia dokumentacji w zakresie procesu wykańczania, pakowania i ekspedycji; • Zasady rejestrowania asortymentu wyrobu przyjętego na stronie czystej; • Zasady rejestrowania podziału asortymentu wyrobu na poszczególne linie technologiczne wykańczania; • Zasady rejestrowania asortymentu wyrobu odrzuconego przez klienta do ponownego prania; • Zasady rejestrowania asortymentu wyrobu przyjętego na magazyn czysty; • Zasady dokonania rozliczenia asortymentu wyrobu wg danych przyjęcia i wydania; • Zasady sporządzania raportów dziennych i miesięcznych.	• Archiwizować dane zgodnie z zasadami i przepisami BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska w zakresie prowadzenia dokumentacji procesu wykańczania, pakowania i ekspedycji; • Wypełniać dokumenty, uruchamiać procedury związane z ich obiegiem w zakresie prowadzenia dokumentacji procesu wykańczania, pakowania i ekspedycji; • Prowadzić dokumentację jakości wykonanej usługi pralniczej; • Rejestrować poprawki, analizować przyczyny błędów; • Interpretować dane z systemu przebiegu procesu technologicznego; • Raportować różnice w dokumentacji magazynowej; • Prowadzić dokumentację ilościowo-jakościową wykonanej usługi pralniczej; • Archiwizować dane dotyczące procesu wykańczania, pakowania i ekspedycji.

3.4. Kompetencje społeczne

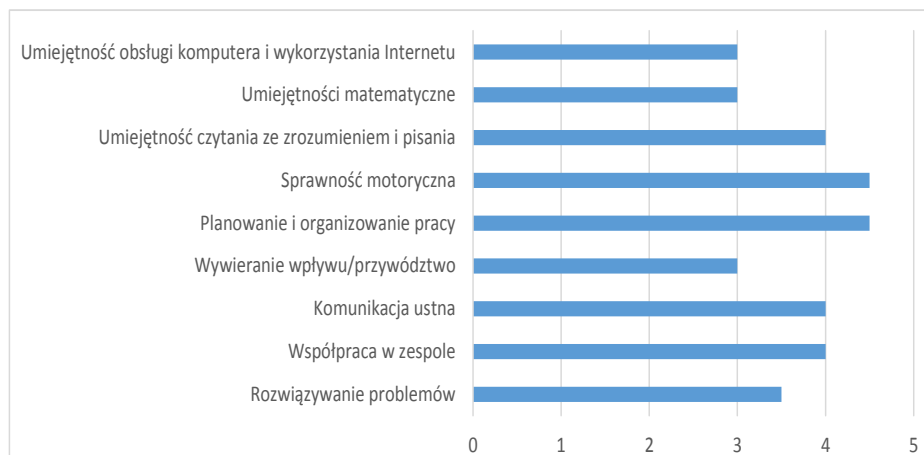
Pracownik w zawodzie **operator urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów** powinien mieć kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za realizację zadań związanych z procesem prania.
- Ponoszenia odpowiedzialności za skutki podejmowanych działań (bezpieczeństwo i zdrowie współpracowników) oraz za powierzony sprzęt, maszyny i urządzenia wykorzystywane na stanowisku pracy.
- Dokonywania samooceny i weryfikowania działań własnych i oceniania osób, którymi kieruje w zakresie zadań zawodowych właściwych dla obsługi maszyn i urządzeń w zakładzie pralniczym.
- Funkcjonowania samodzielnie lub w zespole w różnych miejscach i na stanowiskach pracy właściwych dla branży pralniczej.
- Kierowania się obowiązującymi zasadami i etyką zawodową oraz procedurami obowiązującymi w pralni.
- Podnoszenia własnych kompetencji zawodowych w kontekście nowych rozwiązań w branży pralniczej.
- Dokonywania oceny ryzyka zawodowego i zagrożeń zdrowia i życia oraz podejmowania właściwych działań adekwatnych do zaistniałych sytuacji w pralni.

3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego ważność kompetencji kluczowych dla zawodu **operator urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **operator urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **pracownik pralni chemicznej** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Zatrudnienie w zawodzie **operator urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów** oferują m.in.:

- pralnie w ośrodkach usługowo-wypoczynkowych (np. hotele, sanatoria),
- pralnie szpitalne,
- pralnie przemysłowe,
- prywatne zakłady pralnicze,
- pralnicze punkty obsługi klienta,
- komercyjne konsorcja pralnicze.

Operator urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów może również prowadzić własną działalność gospodarczą i świadczyć usługi z zakresu prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**

<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 10.07.2018]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.mpips.gov.pl/analizy-i-raporty/raporty-sprawozdania/rynek-pracy/zawody-deficytowe-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzawodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:
<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:
www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:
<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:
<https://eures.praca.gov.pl>
<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2018 r.) w ramach systemu kształcenia zawodowego w Polsce nie przygotowuje się **operatorów urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów**.

Kształcenie dla młodzieży oferują branżowe szkoły I stopnia w zawodach pokrewnych (szkolnych): operator urządzeń przemysłu chemicznego oraz operator maszyn w przemyśle włókienniczym. Natomiast kwalifikacyjne kursy zawodowe (dla osób dorosłych) w tych zawodach mogą prowadzić:

- publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe,
- niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych, prowadzące kształcenie zawodowe,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki doksztalcenia i doskonalenia zawodowego,
- instytucje rynku pracy prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie ustawy Prawo przedsiębiorców.

Kwalifikacje właściwe dla wyżej wymienionych zawodów pokrewnych potwierdzają Okręgowe Komisje Egzaminacyjne.

Szkolenie

Szkolenia i kursy dla **operatora urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów** organizują m.in.:

- pracodawcy w ramach wewnętrznych szkoleń lub przyuczenia do zawodu (dla kandydatów do pracy i pracowników),
- instytucje szkoleniowe,
- przedstawiciele producentów maszyn, urządzeń pralniczych oraz środków piorących,
- uczelnie wyższe,
- stowarzyszenia i organizacje branżowe, np. Stowarzyszenie Pralników Polskich, Stowarzyszenie Włókienników Polskich.

Przykładowa tematyka szkoleń dotyczy:

- nowych technologii czyszczenia chemicznego,
- nowych technologii w przemyśle chemicznym i środków piorących,
- kontrolowania jakości procesów czyszczenia i gotowych wyrobów,
- oznakowywania i pakowania gotowych wyrobów.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 10.07.2018]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.gov.pl/web/edukacja/ksztalcenie-zawodowe>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wyberam-zawod>

<http://www.zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Wynagrodzenie (2018 r.) **operatora urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów** jest zróżnicowane i wynosi od 2500 do 3500 zł brutto miesięcznie.

Poziom wynagrodzeń:

- w przypadku stanowisk fizycznych wynosi od 2500 zł do 3000 zł brutto miesięcznie,
- w przypadku stanowisk kierowniczych (np. brygadzysta) wynosi od 3000 zł do 3500 zł brutto miesięcznie.

Poziom wynagrodzeń uzależniony jest od:

- zakresu obowiązków pracownika,
- doświadczenia zawodowego,
- sytuacji na lokalnym rynku pracy,
- rodzaju pracodawcy (prywatny, publiczny),
- regionu Polski,
- wielkości aglomeracji,
- formy zatrudnienia (umowa o pracę, własna działalność gospodarcza),
- nasycenia rynku usługami,
- renomy zakładu pralniczego,
- koniunktury na rynku pracy.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 10.07.2018]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczegolach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>
<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>
<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **operator maszyn i urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów** możliwe jest zatrudnienie osób niepełnosprawnych. Warunkiem niezbędnym jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z niewielką dysfunkcją kończyn dolnych (05-R), która nie wyklucza stania i chodzenia, w tym samodzielnego przemieszczania się po zróżnicowanym terenie,
- z niewielką dysfunkcją kończyn górnych (05-R), która nie wyklucza wykonywania bardziej precyzyjnych czynności,
- z dysfunkcją narządu wzroku (04-O), jeśli posiadana wada jest skorygowana odpowiednimi szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi, które zapewnią ostrość widzenia,
- słabosłyszących, głuchych i głuchoniemych (03-L), pod warunkiem zapewnienia im odpowiedniej pomocy technicznej oraz właściwego przygotowania środowiska i stanowiska pracy np. pod kątem możliwości percepcji sygnałów alarmowych.

WAŻNE

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2018 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 30.06.2018 r.

- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 986, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265 i 1149).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 860, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. poz. 622, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 27 kwietnia 2000 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w pralniach i farbiarniach (Dz. U. Nr 40, poz. 469).
- Norma PN-EN 14065:2016-07 – wersja angielska. Tekstylnia. Tekstylnia poddawane obróbce w pralni. System kontroli skażenia biologicznego.

Literatura branżowa:

- Milczyński A.: Poradnik Pralniczy. Wydawnictwo SPENTEX, Łódź 2002.
- Rybicki E.: Problemy konserwacji wyrobów włókienniczych. Wydawnictwo PAN, Oddział w Łodzi, Łódź 2008.

Zasoby internetowe [dostęp: 10.07.2018]:

- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Czasopismo branżowe „Przegląd Włókienniczy” <http://www.przeglad-wlokienniczy.pl>
- Informator dotyczący egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie operator urządzeń przemysłu chemicznego: https://www.cke.edu.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/813134.pdf
- Informator dotyczący egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie operator maszyn w przemyśle włókienniczym: https://www.cke.edu.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/815204.pdf
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Stowarzyszenie Pralników Polskich: www.pralnictwo.pl
- Stowarzyszenie Włókienników Polskich: www.swp-zg.pl
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.

**INFORMACJA O ZAWODZIE – Operator urządzeń do prania,
prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów 815701**

Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.
Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).

**INFORMACJA O ZAWODZIE – Operator urządzeń do prania,
prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów 815701**

Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.
Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Czyszczenie chemiczne	Zwane potocznie "praniem na sucho" odbywa się w specjalistycznych agregatach, przy zamkniętym obiegu rozpuszczalników chemicznych nierozpuszczalnych w wodzie, garderoba jest wyjmowana po całkowicie zakończonym procesie czyszczenia, rozpuszczalniki są destylowane w zamkniętym obiegu.	Rybicki E.: Problemy konserwacji wyrobów włókienniczych. Wydawnictwo PAN, Oddział w Łodzi, Łódź 2008
2	Dekatyzacja	Proces wykurczania włókien w celu stabilizacji rozmiaru.	Rybicki E.: Problemy konserwacji wyrobów włókienniczych. Wydawnictwo PAN, Oddział w Łodzi, Łódź 2008
3	Detaszer	Pracownik wykonujący punktowe odplamianie z wykorzystaniem skoncentrowanych środków chemicznych.	Rybicki E.: Problemy konserwacji wyrobów włókienniczych. Wydawnictwo PAN, Oddział w Łodzi, Łódź 2008
4	Ekspedycja	Pomieszczenie, w którym czysty asortyment jest pakowany i wydawany klientowi.	Milczyński A.: Poradnik Pralniczy. Wydawnictwo SPENTEX, Łódź 2002
5	Komorowe urządzenia do parowania i formowania odzieży, bielizny fasonowej („tunel-finisher”)	Służą do wykańczania odzieży zawieszanej na ramiączkach w trzech krokach: parowanie bezpośrednie, przebywanie odzieży w atmosferze parowej, wysuszenie gorącym powietrzem. Proces odbywa się kolejno przy jednoczesnym przesuwaniu się odzieży przez trzy strefy.	Milczyński A.: Poradnik Pralniczy. Wydawnictwo SPENTEX, Łódź 2002

**INFORMACJA O ZAWODZIE – Operator urządzeń do prania,
prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów 815701**

6	Komory dezynfekcyjne	Urządzenie przeznaczone do dezynfekcji w temperaturze 105°C różnych elementów pościeli, takich jak materace, kołdry, poduszki, prześcieradła, bielizna pościelowa.	www.medipment.pl/produkty/Komory-dezynfekcyjne-765 [dostęp: 10.07.2018]
7	Kondycjonowanie	Przywracanie odzieży pierwotnej formy i kształtu poprzez poddawanie procesom parowania w specjalistycznych urządzeniach.	Rybicki E.: Problemy konserwacji wyrobów włókienniczych. Wydawnictwo PAN, Oddział w Łodzi, Łódź 2008
8	Mikroklimatyczne (czynniki)	Klimat charakterystyczny dla małej części środowiska, której odrębność jest wynikiem specyfiki układu czynników ją tworzących, np. wysokością i wahaniami temperatury, wilgotnością, szybkością ruchu powietrza.	Milczyński A. Poradnik Pralniczy, Wydawnictwo SPENTEX, Łódź 2002
9	Myjnie wózków transportowych	Urządzenie wyposażone w dwoje drzwi, tzw. przelotowe, w którym odbywa się mycie z jednoczesną dezynfekcją wózków wykorzystywanych w transporcie wewnętrznym w pralni, oraz (wózki siatkowe) w transporcie zewnętrznym.	http://www.medipment.pl/produkt/Steelco-LC-20-58127 [dostęp: 10.07.2018]
10	Pakowarki (foliarki) kątowe	Urządzenie poziome, pakujące, wyposażone w blat roboczy, obsługa manualna, przeznaczona do zgrzewania folii z półrękawa, służy do pakowania pakietów.	Milczyński A.: Poradnik Pralniczy. Wydawnictwo SPENTEX, Łódź 2002
11	Pakowarki (foliarki) pionowe (zgrzewarka)	Urządzenie pionowe, pakujące, wyposażone w uchwyt wieszaka, obsługa manualna, przeznaczona do zgrzewania folii z rękawa, do pakowania odzieży.	Milczyński A.: Poradnik Pralniczy. Wydawnictwo SPENTEX, Łódź, 2002
12	Płyny ustrojowe człowieka	Roztwory wodne występujące w i poza komórkami organizmu (np. krew, ślina, soki trawienne, mocz).	Rybicki E.: Problemy konserwacji wyrobów włókienniczych. Wydawnictwo PAN, Oddział w Łodzi, Łódź 2008
13	Pralnice tunelowe	Pralnice tunelowe są nowoczesnymi maszynami pralniczymi służącymi do prania wodnego bardzo dużej ilości asortymentu w zamkniętym ciągu technologicznym, czyli mówiąc prościej pralnica tunelowa łączy wszystkie etapy prania wodnego – od załadunku, poprzez moczenie, pranie wstępne, pranie zasadnicze, odsączanie.	Milczyński A.: Poradnik Pralniczy. Wydawnictwo SPENTEX, Łódź 2002
14	Pralnico-wirówki	Profesjonalne urządzenia pralnicze, które łączą w sobie dwie podstawowe funkcje występujące w procesie prania – funkcję prania zasadniczego oraz funkcję wirowania.	Milczyński A.: Poradnik Pralniczy. Wydawnictwo SPENTEX, Łódź 2002
15	Prasownice karuzelowe	Urządzenie do prasowania drobnego asortymentu, parowe, pneumatyczne – dociskowe wyposażone w dwa obrotowe stoły prasujące.	Milczyński A.: Poradnik Pralniczy. Wydawnictwo SPENTEX, Łódź 2002
16	Prasownice nieckowe	Należą do urządzeń pralniczych, których zadaniem jest przemysłowe prasowanie tak zwanej białej płaskiej i to zarówno mało-, jak i wielkoformatowej.	Milczyński A.: Poradnik Pralniczy. Wydawnictwo SPENTEX, Łódź 2002

**INFORMACJA O ZAWODZIE – Operator urządzeń do prania,
prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów 815701**

17	Prasownice szczękowe	Urządzenie do prasowania drobnego asortymentu, parowe, pneumatyczne – dociskowe posiadające jeden stół prasujący.	Milczyński A.: Poradnik Pralniczy. Wydawnictwo SPENTEX, Łódź 2002
18	Sanforyzacja	Proces wykańczania tkanin ograniczający ich wykurczanie.	Rybicki E. Problemy konserwacji wyrobów włókienniczych, PAN oddział w Łodzi, Komisja Włókiennictwa, Łódź 2008
19	Składarki	Urządzenie pracuje w synchronizacji z prasownicą nieckową, dokonuje złożenia wyprasowanego asortymentu wg zaprogramowanego wzoru.	Milczyński A.: Poradnik Pralniczy. Wydawnictwo SPENTEX, Łódź 2002
20	Stacja dozowania środków piorących	Zespół zbiorników z mieszalnikami oraz pompami dozującymi, dozowanie środków odbywa się automatycznie wg programu ustawionego na maszynach piorących.	Milczyński A.: Poradnik Pralniczy. Wydawnictwo SPENTEX, Łódź 2002
21	Stoły prasownicze	Stół do prasowania z automatyczną zintegrowaną wytwornicą pary, żelazkiem, balanserem.	Milczyński A.: Poradnik Pralniczy. Wydawnictwo SPENTEX, Łódź 2002
22	Strona brudna pralni	Pomieszczenie, w którym tekstylia brudne są przyjmowane, przechowywane, ważone, ładowane do pralnic.	Milczyński A.: Poradnik Pralniczy. Wydawnictwo SPENTEX, Łódź 2002
23	Strona czysta pralni	Pomieszczenie, w którym tekstylia poddawane są procesowi wykańczania (suszenie, prasowanie, składanie).	Milczyński A.: Poradnik Pralniczy. Wydawnictwo SPENTEX, Łódź 2002
24	Suszarki bębnowe	Profesjonalne maszyny pralnicze, których zadaniem jest przemysłowe podsuszanie i suszenie wsadu (bielizna odzież itp. asortyment przeznaczony do prania) oraz jego przewietrzanie i kondycjonowanie.	Milczyński A.: Poradnik Pralniczy. Wydawnictwo SPENTEX, Łódź 2002
25	Suszarko-roztrzaskarki	Suszarko-roztrzaskarki, występujące też pod nazwą suszarki przelotowe, to maszyny pralnicze przeznaczone do podsuszania, suszenia, roztrzaskania wypranego wsadu w ilościach przemysłowych.	Milczyński A.: Poradnik Pralniczy. Wydawnictwo SPENTEX, Łódź 2002
26	Teflonowanie	Proces poddawania tkaniny procesowi pokrywania włókien preparatem nadającym właściwości wodoodporne.	Rybicki E.: Problemy konserwacji wyrobów włókienniczych. Wydawnictwo PAN, Oddział w Łodzi, Łódź 2008
27	Tekstylia	Ogół wyrobów włókienniczych otrzymanych z przerobionych na przędzę surowców włókienniczych roślinnych, zwierzęcych lub chemicznych.	Rybicki E.: Problemy konserwacji wyrobów włókienniczych. Wydawnictwo PAN, Oddział w Łodzi, Łódź 2008
28	Transportery taśmowe	Służą do transportu bielizny wypranej, wyładowywanej z pralnic lub suszarek.	Milczyński A.: Poradnik Pralniczy. Wydawnictwo SPENTEX, Łódź 2002
29	Wieszaki jezdne	Wykorzystywane do transportu wewnętrznego odzieży na wieszakach.	Milczyński A.: Poradnik Pralniczy. Wydawnictwo SPENTEX, Łódź 2002
30	Wózki kontenerowe	Wykorzystywane do transportu wewnętrznego mokrej bielizny.	Milczyński A.: Poradnik Pralniczy. Wydawnictwo SPENTEX, Łódź 2002

**INFORMACJA O ZAWODZIE – Operator urządzeń do prania,
prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów 815701**

31	Wózki regałowe	Wykorzystywane do transportu wewnętrznego białizny czystej, wyprasowanej.	Milczyński A.: Poradnik Pralniczy. Wydawnictwo SPENTEX, Łódź 2002
32	Wózki siatkowe	Wykorzystywane do transportu zewnętrznego do przewozu białizny brudnej i czystej.	Milczyński A.: Poradnik Pralniczy. Wydawnictwo SPENTEX, Łódź 2002
33	Wprowadzarko-podawarka	Maszyna ta służy do automatycznego wprowadzania dużych i małych sztuk białizny płaskiej (czyli bez określonego fasonu, na przykład prześcieradeł, poszewek, ręczników itp. asortymentu) do prasownicy nieckowej.	Milczyński A.: Poradnik Pralniczy. Wydawnictwo SPENTEX, Łódź 2002
34	Zespół piorąco-suszący	Składa się z szeregu elementów – urządzeń zagregowanych w jedną linię sterowaną jednym programem – na całość zespołu składają się: transporter brudnej białizny, pralnica tunelowa, prasa wyżymająca, jezdny transporter załadowczo-wyładowczy, suszarko-roztrzaskarki, stacja dozowania środków piorących.	Milczyński A.: Poradnik Pralniczy. Wydawnictwo SPENTEX, Łódź 2002
35	Zestawy pras specjalistycznych do prasowania fartuchów i koszul	Zestaw pras, z których każda prasuje lub kształtuje inną część fartucha / koszuli, najprostszy zestaw składa się z prasy do kołnierza i mankietów, do przodów i tyłów oraz z formy na rękawy.	Milczyński A.: Poradnik Pralniczy. Wydawnictwo SPENTEX, Łódź 2002
36	Zmiękczenie	Proces poddawania tkaniny procesowi rozluźniania włókien.	Rybicki E.: Problemy konserwacji wyrobów włókienniczych. Wydawnictwo PAN, Oddział w Łodzi, Łódź 2008

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.